

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce: **Z. S.**, bytem P., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 1.6.2015 proti rozhodnutí žalované ze dne 30.3.2015 č.j. X o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 30.3.2015 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 4.12.2014 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 1.6.2015 se žalobkyně domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 30.3.2015 č.j. X, jímž byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 4.12.2014, kterým jí byl odňat ode dne 16.1.2015 invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 24.11.2014 již není invalidní pro invaliditu prvního stupně, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 30.3.2015 žalovaná zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě ze dne 20.3.2015 bylo lékařem ČSSZ zjištěno, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 13a) přílohy vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10-15%, a žalobkyni byla přiznána horní hranice vymezeného rozpětí, která byla ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky navýšena o 10% s přihlédnutím

k dalším komorbiditám na celkových 25%, proto nemohlo být námitkám žalobkyně vyhověno.

Žalobkyně v žalobě mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť dle ní její zdravotní stav, který stručně popsala, nadále odpovídá invaliditě, neboť se nezlepšil; závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí po novém posouzení zdravotního stavu i připojených lékařských zpráv a vrácení věci žalované. (K žalobě byla připojena i kopie napadeného rozhodnutí.)

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě, kde bylo i uvedeno - žádost o změnu výše inv. důchodu, této OSSZ ze dne 24.11.2014 i ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 20.3.2015 ČSSZ pracoviště Plzeň soud zjistil, že žalobkyně nebyla uznána nadále invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je dle OSSZ zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20%, která ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna a dle lékaře ČSSZ se jedná o zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 13a) přílohy vyhlášky, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 15%, jež byla vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky navýšena o 10%, takže celkově činí 25% (datum zániku invalidity: 24.11.2014, tj. datum jednání /OSSZ/; žalobkyně byla uznána invalidním pro částečnou invaliditu, nyní invaliditu prvního stupně, od 8.1.2002; při posledním posouzení invalidity žalobkyně na OSSZ dne 8.3.2012 byla stanovena doba platnosti posudku: 28.2.2015).

*Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 25.6.2015 navrhla ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) Z dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně soud zjistil, že napadené rozhodnutí ze dne 30.3.2015 bylo žalobkyni doručeno dne 3.4.2015; dále z něho vyplývá, že **s žalobkyní byla dne 8.10.2014 sepsána žádost o změnu výše invalidního důchodu**, avšak tato rozhodná skutečnost již nevyplyvá z rozhodnutí ČSSZ ze dne 4.12.2014, kdy je toliko uvedeno, že bylo rozhodnuto ve věci invalidního důchodu žalobkyně – byl jí od 16.1.2015 odňat invalidní důchod a ani ve velmi stručném odůvodnění není zmínka o tom, že zdravotní stav byl posouzen na základě žádosti žalobkyně shora uvedené a nejednalo se o kontrolu trvání invalidity.*

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – *pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 16.9.2015 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie i žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, nešlo o invaliditu druhého nebo třetího*

stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%. Dle doložené zdravotní dokumentace byl konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, ale PK MPSV oproti posouzení lékařem OSSZ a ČSSZ shledala za rozhodující zdravotní postižení duševní onemocnění, které žalobkyni působí i největší potíže; v soustavné psychiatrické léčbě je cca 8 let pro poruchu osobnosti, převažuje histrionská porucha, ale i emoční nestabilita, narcismus, dále pro poruchu přizpůsobení, deprese, stav po opakovaných sebevražedných pokusech v anamnéze; dle nálezu z psychiatrické ambulance je psychický stav dlouhodobě subkompenzován i při léčbě vysokou dávkou antidepresiv s častými situačními dekompenzacemi; u žalobkyně je podstatně narušené pracovní a společenské fungování, mělká a labilní emotivita, je sugestibilní, je přítomno i závažné maladaptivní chování (sebevražedné proklamace, tendence); uvedené diagnózy i tíži poruchy verifikovalo i provedené psychologické vyšetření; jde o funkčně středně těžké postižení. Komise proto míru poklesu pracovní schopnosti hodnotila podle kapitoly V, položky 7b) přílohy vyhlášky horní hranicí 45% a v ní zohlednila i další zdravotní postižení, která ji rovněž limitují v možnosti pracovní zátěže, a to vícečetné postižení v oblasti pohybového aparátu (chronický vertebrogenní algický syndrom krční a bederní páteře s prokázanými protrusemi plotének C5/6 a L5/S1 se stenózou páteřního kanálu, syndrom kubiálního a karpálního tunelu), tupozrakost pravého oka; ostatní uvedené diagnózy míru poklesu pracovní schopnosti významně nelimitují (stavy po provedených operacích a úrazech dle dokumentace). Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Žalobkyně není schopna těžké fyzické práce s přetěžováním páteře a dolních končetin nošením a zvedáním těžkých břemen, práce trvale ve vynucení poloze a v riziku prochlazení, psychicky náročné, ve stresových podmínkách, v úkolu, v nočních směnách, v riziku úrazu vidoucího oka (*platnost posudku (30.9.2018) omezena s ohledem na další možný průběh onemocnění*). Dále komise uvedla, že v předchozím období byla žalobkyně uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně z důvodu chronických vertebrogenních obtíží v oblasti krční a bederní páteře s recidivujícími projevy kořenového dráždění, které nyní nejsou v popředí potíží, ani není přítomno trvalé poškození nervů, ale jedná se o pokračování invalidity prvního stupně, rozhodující míra poklesu pracovní schopnosti je však oproti předchozímu období z důvodu duševního onemocnění a tento stav byl i k datu napadeného rozhodnutí, neboť psychiatrická léčba je dlouhodobá a soustavná, v léčení psychiatrické ambulance u MUDr. V. je od 1/2011, konstatován dlouhodobě subkompenzovaný stav i při psychiatrické medikaci. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.*)

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem.*

Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (*dle § 4 citované vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů*). Podmínky pro toto zvýšení byly shledány pouze lékařem OSSZ, jak uvedeno shora.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen **správní orgán**). Podle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech důchodového pojištění rozhoduje *specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.*

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 30.3.2015* a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala ponechání invalidity prvního stupně, s ohledem na její zdravotní stav z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 16.9.2015 *má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byla žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně*, proto je *žaloba podaná důvodně*, a *soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 30.3.2015 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 4.12.2014 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť*

správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle posudku PK MPSV je žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, i když pro jiné zdravotní postižení, neboť míra poklesu pracovní schopnosti odpovídá 45%. Předmětný nedostatek byl způsoben zejména při vypracování podkladového rozhodnutí na příslušné OSSZ Plzeň-město a poté na ČSSZ (20% a 25% míry poklesu), kdy žalobkyně nebyla nadále uznána invalidní, proto bylo rozhodnuto o odnětí invalidního důchodu.

Soud však nemohl v této věci přehlédnout **velmi závažné pochybení žalované již při vydání rozhodnutí ze dne 4.12.2014, jímž byl žalobkyni odňat od 16.1.2015 invalidní důchod, přestože posouzení zdravotního stavu bylo dne 24.11.2014 na OSSZ Plzeň-město provedeno na základě žádosti žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu sepsané dne 8.10.2014**, nejednalo se tedy o kontrolní lékařskou prohlídku s ohledem na dobu platnosti posudku o invaliditě, tudíž žalovaná rozhodla o tom, co vůbec nebylo předmětem řízení, až do současné doby tedy o této žádosti rozhodnuto nebylo!! Je s velikým podivem, že na tuto skutečnost nebylo reagováno ani v řízení o námitkách podaných proti rozhodnutí ze dne 4.12.2014, když je ale otázkou, zda ČSSZ pracoviště Plzeň, které o námitkách rozhodovalo, mělo vůbec k dispozici dávkový spis, jelikož pouze z něho bylo možno zjistit, že se jedná o posouzení změny výše invalidního důchodu, neboť v rozhodnutí ze dne 4.12.2014 o této žádosti nebyla ani zmínka. Žalovaná tudíž mimo vymezený rámec řízení rozhodla o odnětí dávky rozhodnutím ze dne 4.12.2014. Krajský soud však nepochybně právo žalované přistoupat dle § 56 odst. 1 písm. a) zákona k odnětí dávky v případě, že zjistí zánik podmínek nároku, ale musí být postupováno zákonným způsobem, tj. musí dle § 81 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zahájit z úřední povinnosti samostatné řízení o odnětí dávky (*byť tuto skutečnost nemusí oznamovat účastníkovi*), na základě poznatků získaných z posudku lékaře OSSZ nařídit provedení mimořádné kontroly zdravotního stavu žalobkyně lékařem příslušné OSSZ a poté případně vydat dle závěru posudku rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu, které lze napadnout námitkami a následné rozhodnutí případně žalobou u příslušného krajského soudu. Uvedeným způsobem však žalovaná nepostupovala, čímž zatížila svoje rozhodnutí podstatnou procesní vadou, která mohla mít vliv na jeho zákonnost, když rozhodování mimo rámec vymezeného předmětu řízení je tzv. jinou vadou řízení podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., jak ostatně vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.7.2013 sp. zn. 3 Ads 99/2012, který je žalované nepochybně znám. **Žalovaná tedy vydá i rozhodnutí o předmětné žádosti žalobkyně ze dne 8.10.2014, o níž až do současné doby nerozhodla.**

Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobkyně je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – tj. nadále trvání invalidity prvního stupně a tedy i nároku na výplatu invalidního důchodu, čímž bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 60/2015-47 ze dne 19.11.2015.

O náhradě nákladů řízení (*výrok II. rozsudku*) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobkyně však náhradu nákladů řízení nepožadovala, proto žádnému z účastníků nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 19. listopadu 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně